

Grupa od oko 11.000 svetskih naučnika odobrila je istraživanje u kojem se kaže da se svet suočava sa klimatskim vanrednim stanjem.

Ovo istraživanje, zasnovano na podacima o različitim merama koji su prikupljeni 40 godina, navodi da se svetske vlade ne bave krizom.

Bez dubinskih i trajnih promena, svet se suočava sa „neprepričljivom ljudskom patnjom”, navodi se u studiji.

Naučnici kažu da imaju moralnu obavezu da upozore na razmere ove opasnosti.

Objavljeno u danu kada su satelitski podaci pokazali da je prethodni mesec bio najtopliji oktobar u istoriji, novo istraživanje pokazuje da je merenje temperature površine zemlje neadekvatan način za beleženje realnih opasnosti od pregrevanja.

Autori su zato uzeli u obzir različite podatke za koje veruju da predstavljaju „paket grafičkih vitalnih znakova klimatskih promena tokom poslednjih 40 godina”.

Ovi indikatori obuhvataju rast ljudske i životinjske populacije, proizvodnju mesa po glavi stanovnika, globalni gubitak šumske površine, kao i korišćenje fosilnog goriva.

U nekim oblastima došlo je do napretka. Na primer, obnovljivi izvori energije su u značajnom porastu, pa je korišćenje vetra i solarne energije u porastu od 373 odsto po deceniji – ali je još uvek 28 puta manje od upotrebe fosilnog goriva 2018.

Posmatrani zajedno, većina indikatora vitalnih znakova, po mišljenju naučnika, ide u pogrešnom smeru i doprinosi klimatskom vanrednom stanju.

„Vanredno stanje znači da ukoliko ne postupamo i ne odgovaramo na klimatske promene smanjenjem emisije ugljenika i stočarske proizvodnje, kao i smanjenjem krčenja zemljišta i upotrebe fosilnog goriva, uticaji će verovatno biti mnogo ozbiljniji nego što smo do danas iskusili”, rekao je glavni autor doktor Tomas Njusom sa Univerziteta u Sidneju.

„To bi moglo da znači da u nekim područjima na planeti ljudi ne mogu da se nasele”.

Kako se ova studija razlikuje od drugih izveštaja o klimatskim promenama?

Ova studija ponavlja mnoga upozorenja o kojima su pisali naučnici, uključujući i Međuvladin panel o klimatskim promenama (IPCC). Autori žele da predstave jasnu i jednostavnu geografsku sliku šireg spektra indikatora koja može da javnosti i vladama jasno da stavi do znanja da je situacija ozbiljna, a da je reakcija na nju slaba.

Ono po čemu se razlikuje je da iako tvrdi da je situacija loša, nije beznadežna. Naučnici navode šest oblasti u kojima treba preduzeti hitne korake, a to su:

Energija: Političari treba da propišu dovoljno visoke naknade za emisiju ugljenika kako bi

motivisali manju upotrebu fosilnog goriva, treba da ukinu subvencije kompanijama koje proizvode fosilno gorivo i da primene mere očuvanja životne sredine i da istovremeno zamene upotrebu nafte i gasa obnovljivim izvorima.

Kratkotrajni zagađivači: Oni obuhvataju metan, hidrofluorokarbon i čađ - naučnici kažu da njihovo ograničavanje ima potencijal da smanji kratkoročni trend zagrevanja za 50 odsto tokom narednih nekoliko decenija.

Priroda: Zaustaviti krčenje zemlje, obnoviti šume, livade i mangrove - sve to bi pomoglo u smanjivanju ugljen-dioksida.

Hrana: Naučnici kažu da je neophodna velika promena u načinu ishrane kako bi ljudi jeli prvestveno biljke, a manje proizvoda životinjskog porekla. Smanjivanje bacanja hrane je takođe ključno.

Privreda: Promeniti oslanjanje privrede na naftna goriva i ugalj - i odustati od rasta svetskog BDP-a i težnje ka bogatstvu.

Populacija: Svet mora da stabilizuje globalnu populaciju koja je u porastu za oko 200.000 ljudi dnevno.

Ko su naučnici koji su odobrili izveštaj?

Oko 11.000 naučnika svih vrsta i opredeljenja iz 153 zemlje sveta je odobrilo istraživanje. Autori kažu da nisu ciljali na pojedince, zbog čega postoji primetan nedostatak nekih većih imena iz oblasti istraživanja klimatskih promena.

Svi detalji o tome ko je potpisao odobrenje su objavljeni na internetu.

„Emisije gasova su sve veće, temperature su u porastu, a za ovo znamo već 40 godina i još uvek nismo ništa preduzeli - nije potrebno da budete naučnik da bi znali da imamo problem”, rekao je Njusom.

Šta autori žele da se sada desi?

Istraživačima je dosta jer brojne konferencije i sastanci o klimi nisu uspeali da proizvedu smislene akcije. Međutim, oni veruju da rastući globalni pokret protesta donosi nadu.

„Ohrabruje nas skorašnji porast zabrinutosti - vlade usvajaju nove zakone; desa u školi štrajkuju; procesuiraju se tužbe; aktivistički građanski pokreti koji zahtevaju promenu.

„Kao naučnici, apelujemo na široku upotrebu vitalnih znakova i nadamo se da će grafički indikatori olakšati onima koji pišu zakone, kao i javnosti, da razumeju razmere krize, da srede prioritete i prate razvoj”.

A šta je sa rastom ljudske populacije?

Ideja o uticaju na rast ljudske populacije je veoma kontroverzna, a pregovarači Ujedinjenih nacija su je ocenili kao previše „zapaljivu”. Autori kažu da okretanje glave na drugu stranu više nije opcija.

„Ovo je definitivno kontroverzno pitanje - ali mislim da o populaciji treba govoriti kada razmatramo uticaj ljudi na planetu”, rekao je doktor Njusom.

„Kada predstavljamo ove rezultate, važno je i da gledamo na pozitivne strane, a jedna od pozitivnijih koje smo izvukli iz ovih podataka jeste da sada postoji blagi pad nataliteta na globalnom nivou”.

Izvor: juznevesti.com